

SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
ERZURUM TIP FAKÜLTESİ

ÜROLOJİ
UYGULAMALI DERS REHBERİ

İÇİNDEKİLER

1. Giriş	2
2. Öğrencilerin (stajyerlerin) görev ve sorumlulukları	3
3. Üroloji Uygulamalı Ders Bilgileri	4
4. Amaç ve kazanımlar	6
5. Öğretim ve ölçme yöntemleri	8
6. Öğrenme kaynakları	10
7. Çekirdek hastalıklar ve klinik problemler	10
8. Temel hekimlik uygulamaları	12
9. Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler	14
10. Ölçme-değerlendirme uygulamaları	15
11. Program Değerlendirme	15
12. Üroloji Uygulamalı Dersi Karnesi	16

1. GİRİŞ

Mezuniyet öncesi tıp eğitiminin klinik eğitim dönemi 4. ve 5. yıllarında sürdürülen uygulamalı ders programları ve 6. Sınıf intörlük uygulamalarından oluşmaktadır.

Dördüncü ve beşinci sınıf eğitimin amacı; öğrencinin klinik öncesi dönemde kazandığı bilgi, beceri ve tutumları klinik ortamlarda (servis, poliklinik, yoğun bakım vb.) gözetim altında hastalarla uygulamalar yoluyla bütünleştirmesi ve hedeflenen mesleki yeterlikleri kazanmasıdır. Mesleki yeterlikler multidisipliner yaklaşım ile kanıta dayalı, nitelikli ve güvenli tıbbi bakım sunma; sık görülen hastalıklara tanı koyabilme ve akılcı tedavi uygulayabilme; acil durumları tanıma ve yönetilme; gerektiğinde ileri tetkik, tanı ve tedavi için gerekli yönlendirmeleri güvenli şekilde yapabilme; birey, aile ve toplum düzeyinde sağlığı koruma ve geliştirmeye yönelik girişimleri yapabilme/katkı sağlama; sağlık sistemi ve işleyişi hakkında bilgi sahibi olma; hasta ve hasta yakınları ile etkili iletişim kurma; mesleki uygulamalarda etik ilke ve değerlere uygun davranma; etkin ekip çalışması yapma; kendini sürekli geliştirme tutum ve becerilerini kapsar.

İşleyiş: Her uygulamalı ders (staj) programının başında eğitimin amacı ve öğrenme kazanımları, eğitim programı, öğrencilerin görev ve sorumlulukları, klinik işleyiş ve kurallar konularında öğrenciler bilgilendirilir, onların ihtiyaç ve beklentileri alınır. Uygulamalı ders programı Anabilim dalı başkanı sorumluluğunda eğitimden sorumlu/temsalcisi öğretim üyesi tarafından izlenir. Öğrenciler arasından belirlenen grup temsilcisi aracılığı ile öğrencilerin sürece katkıları sağlanır. Uygulamalı ders programının ilk gününde karneler öğrencilere iletilir. Karnelerin doldurulmasından ve imzalatılmasından öğrenciler sorumludur. Uygulamalı ders programının bitiminde öğrenci karneleri ilgili anabilim dalı tarafından öğrenci işlerine iletilir.

2. ÖĞRENCİLERİN (STAJYERLERİN) GÖREV VE SORUMLULUKLARI

Dördüncü ve beşinci sınıf öğrencileri (stajyerler);

1. Sağlık Bilimleri Üniversitesi Erzurum Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesinde belirtilen yükümlülük, sorumluluk ve haklar ile uyulması gereken kurallar doğrultusunda çalışır.
2. Klinik ortamlarda öğrenci kimliklerini görünebilir şekilde taşır, sağlık hizmeti sunumuna uygun, hekime yakışır kıyafetler ve beyaz önlük giyer.
3. Tüm eğitim öğretim çalışmalarını sorumlu/danışman öğretim üyesi gözetiminde gerçekleştirir ve ona karşı sorumludur.
4. Poliklinik, servis ve diğer tanı ve tedavi ünitelerinde yapılan tanı-tedaviye yönelik her türlü tıbbi girişimleri hasta mahremiyeti ve izni doğrultusunda izler, sorumlu eğiticinin izni ve gözetimi altında uygun görülen girişimleri yapar.
5. Hastaların tanı-tedavi, takip ve tıbbi bakımları ile ilgili kararlara, uygulamalara, kayıtlara tek başlarına müdahil olamaz. Ancak, eğitim çalışmaları sırasında hastalarla ilgili tanı ve tedavide değişiklik gerektirecek bilgi, gözlem ve bulgu sahibi olduklarında, bunu hastadan sorumlu hekime bildirir.
6. Tıbbi uygulamaları sırasında tıp meslek etiğinin ve deontolojinin ilke ve kurallarına uygun davranır. Hasta ile yakınlarının haklarına saygılı davranır, hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uyar.
7. Eğitim ve uygulamalarda hastalarla ilgili elde ettikleri bilgi, belge ve örnekleri hiçbir durum ve koşulda başkalarıyla paylaşamaz, başka amaçlarla kullanamaz ve saklayamaz.
8. Hasta güvenliğine zarar verecek, hastane hijyenini bozacak davranışlardan kaçınırlar.
9. Hastane işleyişi ile ilgili kurallara (izolasyon, el yıkama, servis girişleri vb.) ve hastane enfeksiyon kontrol önlemlerine uymakla yükümlüdür.
10. Klinik ortamlarda yapılacak işe uygun koruyucu ekipmanlar kullanır.
11. Uygulamalı ders karnesinde yer alan hekimlik uygulamalarını belirtilen sayıda yapmaktan ve sorumlu/danışman öğretim üyesine imzalatmaktan sorumludur.
12. Uygulamalı ders ile ilgili sorun ve önerilerini eğitim sorumlusu/temsilcisi öğretim üyesine iletmesi için grup temsilcisine iletir.
13. Hastane dışı rotasyonlar var ise, rotasyon yapılan sağlık kurumunda Erzurum Tıp Fakültesi'ni temsil ettiğinin bilinci ile hareket eder ve uygulamaların yapıldığı kurumun kurallarına uyar.

3. ÜROLOJİ UYGULAMALI DERSİ BİLGİLERİ

Ders kodu	UROL 25 001 04 0	AKTS Kredisi	3
Ders türü (S-Z)	Zorunlu	Süre	2 hafta
Teorik ders saati	39	Uygulamalı ders saati	21
Bağımsız çalışma saati	10	Toplam ders saati	70

Eğitim sorumluları

Anabilim Dalı Başkanı ve	Prof. Dr. İbrahim KARABULUT (432 2588)
Uygulamalı ders temsilcisi	Doç. Dr. Fevzi BEDİR (432 2614)

Öğretim üyeleri /Eğiticiler

Ad-Soyad	Telefon
Doç. Dr. Hüseyin KOCATÜRK	432 2613

Uygulamalı Ders Programının işleyişı

- 1.Gün Saat 08:00'da Üroloji Anabilim Dalı C blok 5. Kat üroloji servisinde toplanılır.
- Klinik sekreteri tarafından verilen **Üroloji Uygulamalı Dersi Rehberi, Uygulamalı Ders Karnesi ve Öğrenci Yoklama Formları** alınır.
- Uygulamalı ders eğitim temsilcisi tarafından uygulamalı ders programı, işleyiş ve hareket tarzı öğrencilere tebliğ edilir ve klinik tanıtılır.
- Uygulamalı ders eğitim temsilcisi tarafından öğrenciler, o günkü ders programına ve görevlerine göre uygun ameliyathane, poliklinik ve klinik servislere yönlendirilir.

Uygulamalı Ders Programı süresince uyulması gereken kurallar:

1. Uygulamalı ders boyunca 08:30'da Üroloji Dersliğinde olunur.
2. Uygulamalı Ders Programındaki teorik ve pratik derslere devam konusunda fakülte Eğitim Öğretim Yönergesinde tanımlanan esaslar uygulanır.
3. Teorik dersler Üroloji Dersliğinde programa uygun şekilde gerçekleştirilir.
4. Ameliyathanedeki gözlem ve uygulamalar ilgili sorumlu öğretim üyesinin gözetiminde 15,16 ve 18. Salonlarda yapılır.
5. Poliklinik gözlem ve uygulamalar ilgili sorumlu öğretim üyesinin gözetiminde Üroloji polikliniklerinde yapılır.
6. Uygulamalı ders eğitim temsilcisi tarafından C blok üroloji servisi beşinci kattaki hasta odaları hastadan anamnez alma ve hasta hazırlama amacıyla öğrencilere dağıtılır.
7. Vizitler ilgili sorumlu öğretim üyesinin eşliğinde ders programına göre uygulanır.
8. Klinikte görevli hemşire, teknisyen ve doktorlar öğrencilerin klinik, poliklinik ve ameliyathanede yapacağı işlemlere eşlik eder ve karneye imza atar.

Öğrenme ortamları

Üroloji Dersliği

Ameliyathane

Üroloji polikliniği

Üroloji kliniği

Sistoskopi birimi

Ürodinami birimi

4. AMAÇ VE KAZANIMLAR

Amaç

Erkeklerde ürogenital sistem , kadınlarda üriner sistem hastalıklarına (böbrek, üreter, mesane, üretra, prostat, penis, testis) ve sık karşılaşılan ürolojik problemlere çekirdek eğitim programında belirtilen düzeylerde ön tanı veya tanı koyabilme, değerlendirebilme, ilk basamak tedavileri düzenleyebilme ve hastaları doğru yerlere yönlendirebilme yeteneğini kazandırmaktır.

Kazanımlar ve karşıladığı program hedefleri

No	Kazanım	Karşıladığı Program Hedefi/leri	Katkı düzeyi 1-5
1	Üriner sistem yakınmaları olan hastadan tıbbi öykü alır.	1,3	4
2	Üriner sistem yakınmaları olan hastanın fizik muayenesini yapar.	1,3	4
3	Üriner sistem yakınmaları olan hastanın tıbbi öykü ve fizik muayene bulgularını değerlendirir ve uygun tanısal testleri belirler.	1,2,3	4
4	Yetişkin hastada üriner sonda takar.	1,3	4
5	Üriner enfeksiyonları tanımlar ve tedavisinde neler yapılabileceğini tartışır.	1,2,3,4,7	4
6	Üriner sistem taş hastasını yönetir.	1,2,3,4,7	4
7	Böbrek kist ve kanserlerinin nasıl tespit edilebileceğini tartışır, tedavide uygulanacak cerrahi yöntemlerini tanımlar.	1,2,3,4,7	4
8	Mesane ve böbrek toplayıcı sistemi kanserleri tanımlar, tanısında hangi tahlillerin yapılabileceğini tartışır, tedavisinde kullanılan yöntemleri anlatır.	1,2,3,4,7	4
9	Benign prostat hastalığı, üretra darlığı, erişkinde işeme fonksiyon bozukluklarını tanımlar ve tedavi yöntemlerini tartışır.	1,2,3,4,7	4
10	Prostat kanseri tarama yöntemlerini tanımlar, tedavi yöntemlerini anlatır.	2,14	5
11	Testiküler kitlelerin en sık görüldüğü yaş grubunu tanımlar; tanısında ve tedavisinde neler yapılabileceğini tartışır.	1,2,3,4,7	4
12	Hematüriyi ve hematüriye neden olan hastalıkları tanımlar, tedavisinde uygulanan yöntemleri tartışır.	1,2,3,4,7	4
13	Ürogenital acilleri sınıflandırır, ilk müdahalede neler yapılabileceğini tartışır.	1,2,3,4,7	4
14	İnfertiliteyi tanımlar, infertil çiftin değerlendirilmesinde ve tedavisinde neler yapılabileceğini tartışır.	1,2,3,4,7	4

15	Erkeklerde ve kadınlarda cinsel işlev bozukluklarını sınıflandırır, tedavi basamaklarını anlatır.	1,2,3,4,7	4
16	Genç erkekte sık karşılaşılan skrotal hastalıkları sayar, tanı ve tedavilerini tartışır.	1,2,3,4,7	4
17	Pediyatrik yaş grubunda sık karşılaşılan ürolojik problemleri tanımlar, tanı ve tedavilerini tartışır.	1,2,3,4,7	4

5. ÖĞRETİM VE ÖLÇME YÖNTEMLERİ

Öğrenme- öğretme yöntemleri

Anlatım (teorik dersler)
Hasta başı eğitim
Beceri eğitimi (hasta ile)
Bağımsız çalışma
Klinik ortamlarda (klinik, poliklinik, ameliyathane, sistoskopi, ürodinami) gözlem

Ölçme-değerlendirme yöntemleri

Ölçme-değerlendirme yöntemi	Katkı oranı (%)
1. Teorik sınav	% 45
2. Sözlü (pratik sınav)	% 45
3. Karne	% 10

Belirtke tablosu

Kazanımlar	Teorik sınav	Sözlü (pratik sınav)	Karne
Üriner sistem yakınmaları olan hastadan tıbbi öykü alır.			X
Üriner sistem yakınmaları olan hastanın fizik muayenesini yapar.			X
Üriner sistem yakınmaları olan hastanın tıbbi öykü ve fizik muayene bulgularını değerlendirir ve uygun tanısal testleri belirler.	X	X	
Yetişkin hastada üriner sonda takar.		X	X
Üriner enfeksiyonları tanımlar ve tedavisinde neler yapılabileceğini tartışır.	X	X	
Üriner sistem taş hastasını yönetir.	X	X	X
Böbrek kist ve kanserlerinin nasıl tespit edilebileceğini tartışır, tedavide uygulanacak cerrahi yöntemlerini tanımlar.	X	X	
Mesane ve böbrek toplayıcı sistemi kanserleri tanımlar, tanısında hangi tahlillerin yapılabileceğini tartışır, tedavisinde kullanılan yöntemleri anlatır.	X	X	
Benign prostat hastalığı, üretra darlığı, erişkinde işeme fonksiyon bozukluklarını tanımlar ve tedavi yöntemlerini tartışır.	X	X	X
Prostat kanseri tarama yöntemlerini tanımlar, tedavi yöntemlerini anlatır.	X	X	

Testiküler kitlelerin en sık görüldüğü yaş grubunu tanımlar; tanısında ve tedavisinde neler yapılabileceğini tartışır.	X	X	X
Hematüriyi ve hematüriye neden olan hastalıkları tanımlar, tedavisinde uygulanan yöntemleri tartışır.	X	X	
Ürogenital acilleri sınıflandırır, ilk müdahalede neler yapılabileceğini tartışır.	X	X	
İnfertiliteyi tanımlar, infertil çiftin değerlendirilmesinde ve tedavisinde neler yapılabileceğini tartışır.	X	X	X
Erkeklerde ve kadınlarda cinsel işlev bozukluklarını sınıflandırır, tedavi basamaklarını anlatır.	X	X	
Genç erkekte sık karşılaşılan skrotal hastalıkları sayar, tanı ve tedavilerini tartışır.	X	X	X
Pediyatrik yaş grubunda sık karşılaşılan ürolojik problemleri tanımlar, tanı ve tedavilerini tartışır.	X	X	

6. ÖĞRENME KAYNAKLARI

1. Temel Üroloji. Kadri ANAFARTA, Nihat ARIKAN, Yaşar BEDÜK/Güneş Tıp Kitapevleri 2011/Dördüncü Baskı.
2. Avrupa Üroloji Klavuzları. (2025). Avrupa Üroloji Derneği.
3. Campbell-Walsh Üroloji. Önder YAMAN, Türkçe Onuncu Baskı / 2014 / Güneş Tıp Kitapevleri

7. ÇEKİRDEK HASTALIKLAR VE KLİNİK PROBLEMLER

Üroloji uygulamalı dersi sonunda öğrencilerin aşağıda tanımlanan çekirdek hastalıklar/klinik problemler için tanımlanan düzeylerde yeterli olmaları beklenmektedir.

Tablo 1: Çekirdek hastalıklar/klinik problemler ve öğrenme düzeyleri (UÇEP-2020)

No	Çekirdek hastalıklar/klinik problemler	Öğrenme düzeyleri
1.	11. Akut böbrek hasarı	TT-A
2.	14. Akut karın sendrom*	T
3.	43. Benign prostat hipertrofisi*	A-T-İ
4.	48. Böbreğin kistik hastalıkları	T
5.	49. Böbrek anomalileri	T
6.	50. Böbrek tümörleri	T
7.	57. Cinsel yolla bulaşan enfeksiyonlar	TT-K-İ
8.	105. Feokromositoma	ÖnT
9.	119. Ürogenital sistem travması	T-A
10.	146. Hipospadiasis, epispadiasis	T
11.	217. Mesane tümörleri	ÖnT-K
12.	232. Obstrüktif üropati	A-TT
13.	268. Prostat kanseri	ÖnT-İ-K
14.	278. Sepsis*	A-T
15.	284. Sıvı ve elektrolit denge bozuklukları*	T
16.	299. Testis torsiyonu	A-T
17.	300. Testis tümörü	ÖnT
18.	312. Üriner sistem enfeksiyonları*	TT-K
19.	313. Üriner sistem taş hastalığı	T-A-K
20.	318. Varikosel	ÖnT

Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler Öğrenme (Performans) Düzeyleri Açıklamaları

A	Acil durumu tanımlayarak acil tedavisini yapabilmeli, gerektiğinde uzmana yönlendirebilmeli
ÖnT	Ön tanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilmeli

T	Tanı koyabilmeli ve tedavi hakkında bilgi sahibi olmalı, gerekli ön işlemleri yaparak, uzmana yönlendirebilmeli
TT	Tanı koyabilmeli, tedavi edebilmeli
İ	Birinci basamak şartlarında uzun süreli takip (izlem) ve kontrolünü yapabilmeli
K	Korunma önlemlerini (<i>birincil, ikincil ve üçüncül korunmadan uygun olan/olanları</i>) Uygulayabilmeli

8. TEMEL HEKİMLİK UYGULAMALARI

Üroloji Uygulamalı Dersi sonunda öğrencilerin aşağıda tanımlanan temel hekimlik uygulamalarını tanımlanan düzeylerde uygulayabilmeleri beklenmektedir.

Tablo 2. Temel Hekimlik Uygulamaları ve Öğrenme Düzeyleri (UÇEP-2020)

Temel Hekimlik Uygulamaları	Öğrenme düzeyleri
A. Öykü alma	
1. Genel ve soruna yönelik öykü alabilme	3
2. Mental durumu değerlendirebilme	3
B. Genel ve soruna yönelik fizik muayene	
1. Adli olgu muayenesi	1
3. Batın muayenesi	3
7. Digital rektal muayene	3
9. Genel durum ve vital bulguların değerlendirilmesi	4
22. Ürolojik muayene	4
C. Kayıt tutma, raporlama ve bildirim	
7. Hasta dosyası hazırlayabilme	3
9. Reçete düzenleyebilme	3
D. Laboratuvar testleri ve ilgili diğer işlemler	
4. Direkt radyografileri değerlendirebilme	3
17. Tam idrar analizi (mikroskopik inceleme dahil) yapabilme ve değerlendirebilme	1
18. Tarama ve tanısal amaçlı inceleme sonuçlarını yorumlayabilme	1
E. Girişimsel ve girişimsel olmayan uygulamalar	
62. Suprapubik mesane ponksiyonu yapabilme	2

Tablo 3. İzlenmesi gereken Temel Hekimlik Uygulamaları ve Öğrenme Düzeyleri

Temel Hekimlik Becerileri	Öğrenme düzeyi	İzlenmesi beklenen en az uygulama sayısı
1. Üroloji ameliyatı izlemi	1	2
2. Poliklinikte hasta muayenesi	3	2
3. Ürodinami izleme	1	2
4. Sistoskopi izleme	1	2
5. ESWL izlem	1	2

Tablo 4. Yapılması Gereken Temel Hekimlik Uygulamaları ve Öğrenme Düzeyleri

Temel Hekimlik Uygulaması	Öğrenme düzeyi	Uygulanması gereken en az sayı
1. Anamnez alma	3	2
2. Tam fizik muayene yapma	3	2
3. Hasta sunma	3	2
4. Skrotal muayene yapma	3	2
5. Sonda takma	3	2

Temel Hekimlik Uygulamaları Öğrenme (Performans) Düzeylerinin Açıklamaları

Öğrenme Düzeyi	Açıklama
1	Uygulamanın nasıl yapıldığını bilir ve sonuçlarını hasta ve/veya yakınlarına açıklar.
2	Acil bir durumda kılavuz / yönergeye uygun biçimde uygulamayı yapar.
3	Karmaşık olmayan, sık görülen, durumlarda / olgularda uygulamayı* yapar.
4	Karmaşık durumlar / olgular da dahil uygulamayı* yapar.
*Ön değerlendirmeyi / değerlendirmeyi yapar, gerekli planları oluşturur, uygular ve süreç ve sonuçlarıyla ilgili hasta ve yakınlarını / toplumu bilgilendirir.	

9. DAVRANIŞSAL, SOSYAL VE BEŞERİ BİLİMLER

1. Ayrımcılık, yanlışlık, damgalama
d. Hastalığı nedeniyle damgalanan bireyler
2. Bağımlılık
b. Tütün
5. Çevre ve sağlık etkileşimi
b. Mekan ve sağlık
8. Hekim hasta etkileşiminde güçlükler
h. Sık başvuran hasta
25. Sağlıklılık durumları
p. Sağlık taramaları
34. Üreme sağlığı/Cinsel sağlık
a. Sağlıklı cinsel yaşam ve danışmanlık
d. Üreme sağlığı ve etik
e. Cinsel yolla bulaşan hastalıklar ve korunma yolları

10. ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME UYGULAMALARI

Üroloji Uygulamalı ders ölçme değerlendirme yöntemleri ve bunların geçme notuna katkısı şu şekildedir:

1. Üroloji Uygulamalı Ders Karnesi: Uygulamalı ders sorumlu öğretim üyesine onaylatılır. Sınava girebilmek için formdaki aktivitelerin tamamlanmış olması beklenir.
2. Sözlü (pratik sınav): Tüm öğrenciler aynı sürede ve aynı olguya dayalı sorulardan oluşan sınava girerler. Her olgu ve ilgili soruları bir öğretim üyesi tarafından sözlü olarak sorulur ve yanıtlar yapılandırılmış değerlendirme rehberi kullanılarak değerlendirilir.
3. Teorik sınav: Pratik sınavdan sonra yapılır ve çoktan seçmeli sorulardan oluşur. Uygulamalı dersin tüm teorik dersleri ve klinik uygulamalarının bilişsel öğrenme kazanımlarını kapsayacak şekilde en az 20 sorudan oluşur.

11. PROGRAM DEĞERLENDİRME

Her uygulamalı ders grubu programının son gününde öğrencilerden yazılı ve sözlü geribildirim alınır. Yazılı geribildirimler elektronik ortamda barkod veya link paylaşımı yapılarak alınır.

**SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
ERZURUM TIP FAKÜLTESİ**

Ad - Soyad:

Fakülte No:

Dönem:

Başlama Tarihi:

Bitiş Tarihi:

**ÜROLOJİ UYGULAMALI DERSİ
ÖĞRENCİ KARNESİ
2026-2027**

1. Karnenin korunması ve doldurulması stajyerin sorumluluğudur.
2. Uygulamalar mutlaka bir eğitici gözetiminde yapılacaktır. Uygulamalarda ilk ve temel prensip hastaya zarar vermemektir.
3. İşlem yapıldıktan sonra uygulamaya eşlik eden **eğitici tarafından** tarih atılarak karne **imzalanacaktır.**
4. Karne pratik sınav girişinde sınav komisyon başkanına teslim edilecektir.

Temel Hekimlik Uygulaması	Öğrenme düzeyi	Uygulama 1 Eğitici İmza	Uygulama 2 Eğitici imza
1. Anamnez alma	3		
2. Fizik muayene yapma	3		
3. Hasta sunma	3		
4. Skrotal muayene yapma	3		
5. Sonda takma	3		

Temel Hekimlik Becerileri	Öğrenme düzeyi	İzlenmesi beklenen en az uygulama sayısı	Eğitici	İmza
1. Üroloji ameliyatı izlemi	1	2		
2. Poliklinikte hasta muayenesi	3	2		
3. Ürodinami izleme	1	2		
4. Sistoskopi izleme	1	2		
5. ESWL izlem	1	2		

Uygulamalı Ders Temsilcisi	Tarih:	İmza
Anabilim Dalı Başkanı	Tarih	İmza